

Mijn lichaam is altijd een prettig lichaam geweest, schrijft journalist Corien van Zweden. Dan wordt er bij haar borstkanker geconstateerd. Het wonderlijke: haar oudste dochter zit in de brugklas en vijf van de tweeëntwintig leerlingen hebben een ouder met kanker. In het boek 'Kankerklas. Vijf pubers, vijf ouders, een ziekte' vervlecht ze haar eigen verhaal met dat van de andere ouders en kinderen. Ze schrijft genadeloos herkenbaar. Nestor mag een fragment publiceren.

EEN NIEUWKOMER in kankerland

Ik heb 47 jaar, vier maanden en één volle week met mezelf in opperste onschuld geleefd. Ik had een lichaam dat heus wel eens haperde, maar dan heb ik het over een verkoudheid, een knallende hoofdpijn of een verstuikte enkel. En o, ja, ik heb ook ooit een ontstoken blindedarm gehad. En toen ik zestien was, brak ik drie voortanden. Maar dat is allemaal lang geleden gebeurd. Slechts een dun wit streepje op de onderbuik en een paar kronen in de bovenkaak herinneren eraan. Mijn lichaam is altijd een prettig lichaam geweest. Licht en sterk en redelijk buigzaam. Ik kon ermee klimmen in de bergen, fietsen bij tegenwind of, als het moest, zwemmen in onrustig water. Het was een lekker opvouwbaar lichaam. Ik kon het oprollen in een hoekje van de bank of in een vliegtuigstoel. Het was goed in handstand, touwtjespringen, koprol. Schaatsen kon het ook, een beetje althans. Het heeft zonder al te veel problemen twee kinderen gedragen en gebaard. Het heeft die kinderen gevoed, veertien maanden lang, uit twee mooie, kleine borsten. Het kon genieten van lekker eten, lekker vrijen, diep slapen. Van wind in de haren, regen in de nek en knispeurende sneeuw onder stevig ingepakte voeten. Het was een fijn lichaam. Het was mijn lichaam en ik leefde met het onuitgesproken idee dat we samen wel een jaar of tachtig konden worden.

Natuurlijk wist ik best dat er ziektes bestaan die een lichaam kunnen slopen. Ik had er boeken over gelezen, verhalen over gehoord, zelfs wel eens een interview over gemaakt. Een enkele keer had ik zo'n ziekte van nabij gezien, maar niet van heel nabij en ook niet heel vaak. Toch was ik best goed op de hoogte. De statistieken kende ik, de soorten kanker kon ik opnoemen en ik wist iets over risicofactoren en erfelijke aanleg. Het leek me geen ziekte waar ik veel van te vrezen had. Ik had geen overgewicht, ik at gezond, ik rookte niet en voorzag mezelf rijkelijk van zonnebrandolie.

Het had me zelfs enig plezier verschaft om lijstjes met risicofactoren te bekijken. Je kon geen artikel over kanker lezen zonder dat er zo'n lijstje bij stond afgedrukt. En op internet kon je testjes invullen om je risicoprofiel te bepalen. Het was geruststellend om de punten een voor een af te vinken. Zeven keer 'nee' onder elkaar. Dat zag er mooi uit. Ik glimlachte dan en bladerde door, surfte verder. Mij kon niets gebeuren. Bovendien: als er echt iets mis was, dan zou je dat toch voelen? Dan zou je intuïtie je waarschuwen. Je zou een vage onrust kennen of er zou een onuitgesproken besef van naderend onheil zijn. Of je zou kwade dromen dromen die je niet begreep, maar die je wel alarmeerden. Hoe dan ook, er zouden signalen zijn. Het was domweg niet voorstelbaar dat zich ergens onder je eigen vertrouwde huid een levensbedreigende ziekte ontwikkelde, zonder dat je er ook maar iets van merkte. En toch was dat precies wat er gebeurde. Geen enkele waarschuwing was er geweest, niet één teken. De realiteit die zich op 17 februari 2010 aandeed, was gloednieuw voor me. Niks had me hierop voorbereid. De kennis die ik had opgedaan uit boeken, tijdschriften en televisiedocumentaires bleek geen enkel verschil te maken. Het baatte niets. Ik was een absolute beginneling, een nitwit. Een nieuwkomer in kankerland.

De arts, getraind in slechtnieuwsgesprekken, had gezegd dat ik er een krukje bij moest pakken en naast hem moest komen zitten. Dat had me argwanend moeten maken. Want waarom mocht ik niet blijven staan? Over zijn schouder kon ik het beeldscherm prima zien. Ik trok een krukje bij.

Foto's van vlekkerige echobeelden rolden over het scherm van de computer. 'Dit is uw linkerborst.' Hij scrolde er vlotjes doorheen. Strepen, vlekken, wolken, golven. Ik keek mee, maar kon er niets van maken. Lang geleden was me op een echoscherm te midden van wolken en vlekken een klein pulserend hartje aangewezen. Later was zelfs een rug-gengraatje zichtbaar geworden. Toen een voetje en een minuscuul, opgerold vuistje. De afdrukjes zaten in het fotoalbum. Vandaag zag ik geen onderbuik, maar een borst. En er pulseerde niets. De cursor verschoof schokkerig over het scherm. Het leek alsof er uren verstreken, maar waarschijnlijk duurde het niet langer dan dertig seconden. Toen hield de arts de muis stil en wees naar een scherp afgelijnd vlekje, een beetje grijsig.

WIN! 3 X BOEK KANKERKLAS

Bel 0909-0108 (€ 0,60 per gesprek), optie 2, boeken of sms naar 3111 de tekst: Nestor <spatie> Kankerklas. Corien van Zweden, 'Kankerklas. Vijf pubers, vijf ouders, een ziekte'. Uitgeverij Cargo, prijs € 19,90. ISBN 978 90 234 9186 6. Zie: www.uitgeverijcargo.nl en www.corienvanzweden.nl

Ik keek er met interesse naar en begon onmiddellijk vragen te stellen, heel veel vragen. Ik vroeg naar kansen, naar risico's, naar opties, termijnen, methoden, perspectieven. Het ging volkomen vanzelf. Ik had er uren mee door kunnen gaan. Ik deed alsof ik aan het interviewen was. Of nee, ik deed niet alsof, ik zat gewoon midden in een interview. Ik gedroeg me precies even beheerst en belangstellend als altijd. Ik nam de leiding. Ik was degene die de vragen stelde. En het ging prima. Dat ik geen blocnote of opnameapparaat bij me had, deerde me niet. Ik vuurde op zakkelijke toon mijn vragen af en liet me nergens door afleiden. Het waren stuk voor stuk relevante vragen en de ene vraag volgde volkomen logisch op de volgende. Ik zat uitstekend in mijn rol. □